



Brüssel, 1. veebruar 2019
(OR. en)

5960/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0390(COD)

VISA 20
PREP-BXT 38
COMIX 56
CODEC 265

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 5430/19

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud, seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega
– Volitus läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga

Oma 1. veebruari 2019. aasta koosolekul leppis alaliste esindajate komitee kokku lisas esitatud volituses läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga.

Komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused on märgitud *paksus kaldkirjas* ja väljajäetud kohad on tähistatud nurksulgudega [...].

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse [...] määrust ([...] EL) [...] 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud, seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 teatas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu artikli 50 alusel Euroopa Ülemkogule oma kavatsusest liidust välja astuda. Selle tulemusena saab Ühendkuningriigist kolmas riik ja liidu õiguse kohaldamine tema suhtes lõpeb 30. märtsil 2019, välja arvatud juhul, kui väljaastumislepingus on ette nähtud muu kuupäev või kui Euroopa Ülemkogu kehtestab kokkuleppel Ühendkuningriigiga ühehäälselt muu kuupäeva.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ¹ alusel on liidu kodanikel õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, sealhulgas õigus siseneda liikmesriikidesse ilma viisa või muude samaväärsete formaalsusteta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (3) Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tagajärjel lõpeb aluslepingu ja direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamine Ühendkuningriigi kodanike suhtes, kes kuuluvad kategooriasse „*British citizens*“, ning ühes sellega lõpeb ka nende õigus siseneda liikmesriikidesse ilma viisata. Seepärast on vaja lisada Ühendkuningriik [...] *määruse*² (EL) 2018/1806³ ühte lisasse. I lisas on loetletud kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, II lisas aga on loetletud kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud.
- (3a) ***Gibraltar ei ole Ühendkuningriigi osa. Liidu õigust on Gibraltar suhtes kohaldatud 1972. aasta ühinemisaktis sätestatud määral ainult ELTLi artikli 355 lõike 3 alusel. Ühendkuningriigi lisamisega määruse (EL) 2018/1806 II lisa 1. osasse ei hõlmata kategooriat „British Overseas Territories Citizens“, kes on saanud kodakondsuse tänu seotusele Gibraltariga. Seega tuleks Gibraltar kanda koos teiste Briti ülemereterritooriumidega määruse (EL) 2018/1806 II lisa 3 osasse.***
- (4) Kriteeriumid, mida tuleks arvesse võtta, kui juhtumipõhise hindamise alusel määratakse kindlaks kolmandad riigid, kelle kodanikelt nõutakse viisat, ja kolmandad riigid, kelle kodanikud on viisanõudest vabastatud, on sätestatud [...] ⁴ *määruse (EL) 2018/1806 artiklis 1*. Need kriteeriumid on seotud muu hulgas ebaseadusliku sisserände, avaliku korra ja julgeolekuga, majandusliku kasuga, eelkõige turismi ja väliskaubanduse aspektist, ning liidu ja asjaomaste kolmandate riikide välissuhetega, arvestades eelkõige inimõigusi ja põhivabadusi, samuti piirkondlikku ühtekuuluvust ja vastastikkuse põhimõtet.
- (5) Võttes arvesse kõiki [...] ⁵ *määruse (EL) 2018/1806 artiklis 1* loetletud kriteeriume, on asjakohane Ühendkuningriigi kodanikud, kes kuuluvad kategooriasse „*British citizens*“, liikmesriikide territooriumile reisimisel viisanõudest vabastada. Arvestades geograafilist lähedust, majanduse seotust, kaubanduse mahtu ja seda, kui palju toimub inimeste lühiajalisi liikumisi Ühendkuningriigi ja liidu vahel äri, puhkuse või muul otstarbel, peaks viisavaba reisimine soodustama turismi ja majandustegevust ning seeläbi tooma liidule kasu.

² [...]

³ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39).***

⁴ [...]

⁵ [...]

- (6) [...] Juhul kui Ühendkuningriik kehtestab tulevikus vähemalt ühe liikmesriigi kodanikele viisanõude, tuleks kohaldada [...] ⁶ *määruse (EL) 2018/1806 artiklis 7* sätestatud vastastikkuse põhimõtet. Selle põhimõtte kohaldamisel peaksid Euroopa Parlament, nõukogu, komisjon ja liikmesriigid tegutsema viivitamata.
- (7) Seega tuleks Ühendkuningriik kanda kategooria „*British citizens*“ osas [...] ⁷ *määruse (EL) 2018/1806* II lisasse.
- (8) Islandi ja Norra Kuningriigi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁸ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁹ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (9) Šveitsi Konföderatsiooni puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel allkirjutatud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ¹⁰ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ¹¹ artikliga 3.

⁶ [...]

⁷ [...]

⁸ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁹ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

¹⁰ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

¹¹ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

- (10) Liechtensteini Vürstiriigi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹² tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostöös nõukogu otsuse 2011/350/EL¹³ artikliga 3.
- (11) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ¹⁴; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel.
- (12) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ¹⁵; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (13) Käesolev määrus on Schengeni *acquis*'l põhinev või sellega muul viisil seotud akt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses.
- (14) Käesolev määrus peaks jõustuma 30. märtsil 2019 – päeval, mil Ühendkuningriik liidust välja astub.

¹² ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

¹³ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

¹⁴ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

¹⁵ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (15) *Vastavalt nõukogu määruse 1182/71 (EMÜ, Euratom) artikli 4 lõikele 3 toimub õigusaktide teatava kuupäevaga seotud kohaldamise lõpetamine kõnealusele kuupäevale vastava päeva viimase tunni lõpus. Käesolevat määrust tuleks seega kohaldada alates päevast, mis järgneb päevale, mil lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes. [...]*
- (16) [...] ¹⁶ Seetõttu tuleks *määrust (EL) 2018/1806* muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

[...] ¹⁷ *Määrust (EL) 2018/1806* muudetakse järgmiselt.

1. [...] ¹⁸ *Artikli 6 lõike 2* punkt d asendatakse järgmisega:

„d) ilma et see piiraks 20. aprillil 1959 Strasbourgis alla kirjutatud pagulaste viisanõude kaotamise Euroopa lepingust tulenevaid kohustusi, pagulaseks tunnustatud isikud ja kodakondsuseta isikud ning muud isikud, kellel ei ole ühegi riigi kodakondsust ja kelle elukoht on Irimaal ning kellele Iirimaa on välja andnud reisidokumendi, mida asjaomane liikmesriik tunnustab.“

2. II lisa 1. osasse lisatakse järgmine tekst:

„Ühendkuningriik (välja arvatud 3. osas osutatud kategooria „*British nationals*“.

3. II lisa 3. osa pealkiri asendatakse järgmisega:

„BRITI KODANIKUD (BRITISH NATIONALS), KES EI OLE [...] ÜHENDKUNINGRIIGI KODANIKUD (BRITISH CITIZENS)“.

4. *II lisa 3. osas lisatakse sõnade „British Overseas Territories Citizens“ järele järgmine tekst:*

„Need territooriumid on Anguilla, Bermuda, Kaimanisaared, Falklandi saared, Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared, Gibraltar, Montserrat, Pitcairn, Saint Helena ja sõltkonnad, Briti Antarktise ala, Briti India ookeani ala, Turksi ja Caicose saared ning Briti Neitsisaared.“*

¹⁶ [...]

¹⁷ [...]

¹⁸ [...]

* *Gibraltar on Ühendkuningriigi koloonia. Gibraltarile üle teostatavate suveräänsete õiguste osas valitseb Hispaania ja Ühendkuningriigi vahel erimeelsus, mis tuleb lahendada, võttes arvesse ÜRO Peaassamblee asjakohaseid resolutsioone ja otsuseid.*

Artikkel 2

Juhul kui Ühendkuningriik kehtestab vähemalt ühe liikmesriigi kodanikele viisanõude, kohaldatakse [...] ¹⁹ *määruse (EL) 2018/1806 artikli 1 lõikes 7* sätestatud vastastikkuse põhimõtet. Selle põhimõtte kohaldamisel tegutsevad Euroopa Parlament, nõukogu, komisjon ja liikmesriigid viivitamata.

Artikkel 3

1. Käesolev määrus jõustub 30. märtsil 2019.

Seda kohaldatakse alates päevast, mis järgneb päevale, mil lõpeb [...] *aluslepingute* [...] kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes.

2. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹⁹ [...]